

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Türkiye'deki cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine her geçen gün bir yenisi eklenmektedir. Hasta mahpuslar ile koşullu salıverilme hakkı elde etmesine rağmen İdare ve Gözlem Kurullarının türlü öznel gerekçeleriyle tahliyeleri engellenen mahpuslar ise bu hak ihlallerinden en çok etkilenenlerdir.

14.04.2020 tarihinde kabul edilen 7242 sayılı Kanun ile 5275 sayılı İnfaz Yasası'nda yapılan değişiklikler ve 29 Aralık 2021 tarihli Adalet Bakanlığı'nın yayınladığı yönetmelik ile 1 Ocak 2021'den itibaren mahpuslar, İdare ve Gözlem Kurulları tarafından 3 ayda bir "iyi hal" tespitine tabi tutulmaktadır. İdare ve Gözlem Kurulu'na hem "iyi hal tanımı yapma" hem de "tahliye erteleme" gibi çok geniş yetkiler veren bu düzenlemeler neticesinde mezkûr kurul adeta bir tür mahkeme statüsüne getirilmiştir.

Bu durumu "ceza içerisinde ceza", "paralel yargılama" ve "kişiyi özgürlüğünden mahrum bırakma suçu" kapsamında değerlendirmek mümkündür. Ayrıca bu düzenleme-uygulama, "suçta ve cezada kanunilik ilkesine", "geriye yürümezlik ilkesine", "ayrımcılık yasağı ve eşitlik ilkesine", "infazda temel ilkeye" ve "umut hakkına" aykırılık göstermektedir.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevi'nde bulunan Yaşar Aslan 30 yıllık infazını tamamlamış olmasına rağmen infazı, Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu'nun "pişmanlık dayatmasını" kabul etmemesi sebebiyle yakılmış ve tahliyesi iki kez ertelenmiştir. Aslan'ın Adalet Bakanlığı'na yazdığı dilekçeler ile kardeşinin Tekirdağ 2 Nolu Cezaevi'ndeki bir başka mahpusun ziyaretçi listesinde bulunması da gerekçe gösterilmiştir.

Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan Memduh Parıltı da yine 30 yıllık infazını tamamlamış olmasına rağmen Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu'nun "iyi halli olmadığı" yönündeki keyfi kararı neticesinde tahliyesi ikinci defa 3 ay süreliğine ertelenmiştir.

Yukarıda yalnızca bir kısmından bahsedilen hukuksuzluklar bile cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin, keyfi tavırların açık göstergesidir ve ne boyutlarda olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. 14.04.2020 tarihli düzenlemeler neticesinde mahpusların maruz bırakıldıkları hak ihlallerinin önlenmesine dönük bir girişiminiz olacak mıdır? İlgili yönetmeliklerin değişikliğine dair bir çalışmanız mevcut mudur?
2. İdare ve Gözlem Kurullarının bir nevi “mahkeme” gibi görev yapmasının hukuki gerekçesi nedir?
3. İlgili düzenlemeler ile “umut hakkının” gasp edilmesinin gerekçesi nedir?
4. Aslan ve Parıltı'nın hukuki gerekçelerden yoksun keyfi sebeplerle mahpusluluklarının devam ettirilmesi bakanlığınızın merkezi bir politikasının neticesinde midir?
5. Son bir yıl içerisinde İdare ve Gözlem Kurullarının kararlarıyla tahliyesi engellenen mahpus sayısı kaçtır?